

UZASADNIENIE
DO WSTĘPNEGO PROJEKTU PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO AKWENÓW
PORTU MORSKIEGO W HELU,
W ZAKRESIE ROZSTRZYGNIEĆ DOTYCZĄCYCH POSZCZEGÓLNYCH AKWENÓW
- wstępny projekt planu wersja v0
(zadanie 1.2.1)

Spis treści

1. Przedmiot planu	1
2. Cele planu	2
3. Istniejące zagospodarowanie i użytkowanie akwenów	2
4. Wymogi obronności bezpieczeństwa Państwa	3
5. Główne uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego	3
6. Wydane decyzje oraz inwestycje celu publicznego	5
7. Wnioski do planu	6
8. Kierunki rozwoju portu morskiego w Helu	7
9. Planowana struktura funkcjonalno-przestrzenna, przeznaczenie akwenów	9

1. Przedmiot planu

Projekt planu zagospodarowania przestrzennego akwenów portu morskiego w Helu (plan HEL) obejmuje obszar w granicach portu morskiego w Helu, wyznaczony Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 19 września 2014 r. w sprawie granicy portu morskiego w Helu (Dz.U. z 2014 r., poz. 1361), a także akwen Morskiego Portu Wojennego Hel-Zachód, którego granice zostały określone w rozporządzeniu Ministra Obrony Narodowej z dnia 7 lutego 2020 r. w sprawie granic Morskiego Portu Wojennego Hel-Zachód (Dz.U. z 2020 r. poz. 302) oraz akwen przeznaczony pod perspektywiczny rozwój portu. Powierzchnia obszaru objętego planem wynosi ok. 319,80 ha.

Projekt planu zagospodarowania przestrzennego akwenów portu morskiego w Helu jest sporządzany na podstawie Art. 37a ust. 1 ustawy z dnia 21 marca 1991 r. o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 2169).

Zgodnie z wymogami zawartymi w § 5 ust. 1 pkt 1) Rozporządzenia Ministra Gospodarki Morskiej, Żeglugi Śródlądowej oraz Ministra Infrastruktury i Budownictwa z dnia 17 maja 2017 r. w sprawie wymaganego zakresu planów zagospodarowania przestrzennego morskich wód wewnętrznych, morza terytorialnego i wyłącznej strefy ekonomicznej (Dz.U. 2017 poz. 1025) obszarowi objętemu

planem zagospodarowania przestrzennego akwenów portu morskiego w Helu nadaje się unikalny kod literowy planu: HEL.

2. Cele planu

W myśl zapisów tej Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/89/UE z dnia 23 lipca 2014 r. ustanawiającej ramy planowania przestrzennego obszarów morskich (Dz. Urz. UE L 257/135 z 28.08.2014 r.) główne cele planu są następujące:

- zidentyfikowanie istniejących sposobów użytkowania obszarów morskich w granicach opracowania, zidentyfikowanie konfliktów oraz zarządzanie sposobami wykorzystania przestrzeni obszarów morskich zgodnie z istniejącymi strategiami i przepisami krajowymi, regionalnymi oraz lokalnymi, przy jednoczesnym promowaniu zrównoważonego rozwoju obszarów morskich w aspekcie ekologicznym, gospodarczym i społecznym;
- regulowanie zagospodarowania i użytkowania obszarów morskich – morskich wód wewnętrznych.

Plan HEL umożliwi koordynację funkcjonalną i terytorialną różnorodnych przedsięwzięć inwestycyjnych na terenie portu morskiego w Helu oraz na otaczających go akwenach w sposób zrównoważony, tj. zapewniający efektywne wykorzystanie ich cech, zasobów i właściwości dla różnych celów społecznych i gospodarczych. Zadaniem planu jest ograniczanie konfliktów między użytkownikami oraz z otoczeniem, zapewnienie trwałości nieodnawialnych zasobów i procesów przyrodniczych w perspektywie obecnego i kolejnych pokoleń. Zakłada się również, że plan umożliwi osiągnięcie celów wynikających z krajowych dokumentów strategicznych.

Rozstrzygnięcia planu dążą do osiągnięcia zrównoważonego rozwoju obszaru objętego projektem planu oraz obszarów do niego przyległych w wymiarze ekonomicznym, społecznym i środowiskowym, przy uwzględnieniu wymogów obronności i bezpieczeństwa państwa oraz wzajemnego oddziaływania lądu i morza.

3. Istniejące zagospodarowanie i użytkowanie akwenów

W granicach planu HEL funkcjonują obecnie dwa porty. Jednym z nich jest port morski w Helu, którego granice określone są Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 19 września 2014 r. w sprawie granicy portu morskiego w Helu (Dz.U. z 2014 r., poz. 1361). Drugim portem jest Morski Port Wojenny Hel-Zachód, którego granice określone są Rozporządzeniem Ministra Obrony Narodowej z dnia 7 lutego 2020 r. w sprawie granic Morskiego Portu Wojennego Hel-Zachód.

Port morski w Helu zlokalizowany jest w końcu Mierzei Helskiej po stronie Zatoki Puckiej, sąsiadując z centrum miasta Hel. Port ten ulokowano po wewnętrznej stronie Półwyspu Helskiego ze względu na trudne warunki hydrometeorologiczne, w celu osłonięcia go przed silnym falowaniem. Zbudowany został on w latach 1892-1893 według projektu Ernsta Kummera. Port ukształtowany został poprzez wysunięcie w stronę zatoki falochronów otaczających akwatorium o kształcie zbliżonym do trapezu z trzema basenami portowymi. Port otoczony jest dwoma falochronami: Falochronem Południowym (o długości 180 m) oraz Falochronem Zachodnim (615 m). Podejście do portu wyznaczone jest torem podejściowym o długości 370 metrów, szerokości w dnie 60 m i głębokości 7,0 m. Port otwarty jest dla jednostek, których długość nie przekracza 80 m i zanurzeniu 6,0 m przy średnim stanie wody.

Port morski w Helu zaprojektowany został jako port rybacki z możliwością obsługi jednostek handlowych. Obecnie jednak znacznie zmniejszyła się działalność rybołówcza ze względu na skutki

unijnej polityki rybackiej na Bałtyku i związanym z tym znaczącym ograniczeniem nakładu połowowego. Funkcja portu handlowego została właściwie całkowicie zaniechana, tym czasem, coraz prężniej rozwija się funkcja turystyczna portu, szczególnie w sezonie letnim. Ze względu na transformację funkcjonowania miasta Hel w ciągu ostatnich kilkunastu lat z miasta funkcjonującego głównie w oparciu o port rybacki i bazę Marynarki Wojennej na kurort turystyczny nastąpiła konieczność wytyczenia nowych kierunków rozwoju dla portu morskiego w Helu. Podstawowymi funkcjami portu morskiego w Helu, określonymi w Planie Rozwoju Portu w Helu, są funkcje obsługi jednostek rybackich, jednostek turystycznych i małych jednostek pasażerskich oraz ratownictwa morskiego. W porcie znajduje się morskie przejście graniczne.

Port wojenny do 2006 roku wykorzystywany był na potrzeby 9 Flotylli Obrony Wybrzeża stacjonującej w granicach miasta. Po jej rozformowaniu 28 grudnia 2006 roku, w miejsce byłej jednostki wojskowej ustanowiono Punkt Bazowania w Helu dla jednostek Marynarki Wojennej. Granice obecnego Morskiego Portu Wojennego Hel-Zachód obejmują na obszarze wodnym Basen A i południową część Basenu B wraz z wejściem zachodnim do portu. Część Basenu B przy Nabrzeżu Skarpowym wraz z głównym wejściem do portu od strony południowej pozostaje poza granicami portu wojennego. Obecnie ta część Basenu B wykorzystywana jest na potrzeby Morskiej Służby Poszukiwania i Ratownictwa (SAR).

4. Wymogi obronności bezpieczeństwo Państwa

Obszar planu HEL obejmuje akweny morskie istotne ze względu na niezakłócone funkcjonowania Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa i obronności państwa:

- 1) Morski Port Wojenny Hel- Zachód - miejsce bazowania dla Marynarki Wojennej Rzeczypospolitej Polskiej, stanowiące tereny zamknięte,
- 2) działki ewidencyjne uznane za tereny zamknięte resortu obrony narodowej,
- 3) część poligonu morskiego Marynarki Wojennej Rzeczypospolitej Polskiej: P-7, objętego projektowaną strefą zamkniętą dla żeglugi i rybołówstwa,
- 4) tory wodne podejściowe dla potrzeb Marynarki Wojennej Rzeczypospolitej Polskiej nr 0018, 0019.

5. Główne uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego

Ochrona środowiska i przyrody

Na obszarze objętym planem HEL znajdują się cztery powierzchniowe formy ochrony przyrody w rozumieniu przepisów ustawy o ochronie przyrody:

- Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk "Zatoka Pucka i Półwysep Helski" PLH220032,
- Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków "Zatoka Pucka" PLB220005,
- Nadmorski Park Krajobrazowy,
- Zespół Przyrodniczo-Krajobrazowy „Helski Cypel”.

Strefy piaszczystych wyłyceń, przede wszystkim w części północno-zachodniej obszaru projektu planu HEL, (wschodni kraniec Mielizny Długiej) podlegają powolnej kolonizacji przez makrofitobentos. Najcenniejszym obszarem dla bytowania ichtiofauny jest północny fragment obszaru objętego projektem planu HEL, który wiosną zalicza się do średnio cennych dla ichtiofauny.

Linia brzegowa wzdłuż Półwyspu Helskiego, w tym w sąsiedztwie obszaru objętego projektem planu HEL, poddana jest naturalnym procesom przekształcania, związanym z warunkami

hydrodynamicznymi, występującymi zasobami osadów brzegowych i ich transportem wzdłuż linii brzegowej. Sztuczne zasilanie materiałem piaszczystym jest jedną z metod ochrony brzegów morskich przyjętą do realizacji na mocy ustawy o ustanowieniu programu wieloletniego „Program ochrony brzegów morskich” (Dz. U. Nr. 67, poz. 621 z 18 kwietnia 2003 r.). Obecnie zapewnienie ochrony brzegów morskich na obszarze projektu planu HEL planowane jest do realizacji wyłącznie poprzez sztuczne zasilanie materiałem piaszczystym oraz ewentualny remont lub przebudowę istniejących opasek brzegowych. W ramach działań związanych z zapobieganiem erozji morskiej w obrębie plaż morskich prowadzi się prace refulacyjne uzupełniające wybrany materiał gruntowy.

Obszary i warunki ochrony dziedzictwa kulturowego

Informacje dotyczące zabytków na obszarze objętym projektem planu HEL, zawiera ewidencja zabytków, którą powinien prowadzić Dyrektor Urzędu Morskiego w Gdyni, na podstawie art. 22 ust. 6 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami. W Urzędzie Morskim w Gdyni ewidencję obiektów podwodnych prowadzi Wydział Pomiarów Morskich (Oddział Nadzoru Prac Podwodnych i Ochrony Zabytków) i są te obiekty zebrane w „Wykazie obiektów podwodnych o potencjalnym charakterze zabytkowym zalegających w obszarze morskich wód wewnętrznych akwenu Zatoki Gdańskiej”. Spośród licznych obiektów podwodnych na obszarze projektu planu HEL jedynie jeden wrak stanowi zabytek archeologiczny, który został ujęty w ww. wykazie prowadzonym przez Urząd Morskim w Gdyni, a także w Ewidencji Podwodnych Stanowisk Archeologicznych (EPSA), prowadzonej przez Narodowe Muzeum Morskie, oznaczony w ewidencji jako F33.3. Są to pozostałości wraku polskiego kontrtorpedowca z 1939 r. ORP Wicher.

Obszary i warunki uprawiania rybołówstwa i akwakultury

1. Szczegółowe warunki uprawiania rybołówstwa komercyjnego określa Rozporządzeniem Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 21 sierpnia 2019 r. w sprawie wymiarów i okresów ochronnych organizmów morskich oraz szczegółowych warunków wykonywania rybołówstwa komercyjnego (Dz. U. z 2019 r., poz. 1701), zwane dalej Rozporządzeniem:
  - 1) Zgodnie z ww. rozporządzeniem oraz przepisami ustawy o rybołówstwie morskim i ustawy o obszarach morskich RP i administracji morskiej, na obszarze wód wewnętrznych portu morskiego w Helu oraz wód wewnętrznych byłego portu wojennego (obecnie obszar Morskiego Portu Wojennego Hel-Zachód oraz część Basenu B wyłączona z jego granic), objętych projektem planu HEL, obowiązuje zakaz wykonywania rybołówstwa komercyjnego;
  - 2) Na terenie projektu planu HEL obowiązują okresy ochronne ryb:
    - a) rybołówstwo komercyjne:
      - łososia i troci – od dnia 15 września do dnia 15 listopada w pasie wód o szerokości 4 Mm od brzegu,
      - sandacza – od dnia 10 kwietnia do dnia 31 maja na obszarze wód między południkami 16°40'00" a 19°21'00" długości geograficznej wschodniej,
      - jesiotra ostronosego – od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia,
      - węgorza – od dnia 1 listopada do dnia 31 stycznia,
    - b) rybołówstwo rekreacyjne:
      - łososia i troci – w terminie od dnia 15 września do dnia 30 listopada w pasie wód o szerokości 4 Mm od brzegu,
      - sandacza – w terminie od dnia 10 kwietnia do dnia 31 maja na obszarze wód pomiędzy południkami 16°40'00" a 19°21'00" długości geograficznej wschodniej,

- skarpia – w terminie od dnia 1 czerwca do dnia 31 lipca na obszarze wód na wschód od południka 15°00'00" długości geograficznej wschodniej,
  - jesiotra ostronosego – w terminie od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia na obszarze morskich wód wewnętrznych, morza terytorialnego i w polskiej wyłącznej strefie ekonomicznej,
  - węgorza – w terminie od dnia 15 czerwca do dnia 15 lipca na obszarze morskich wód wewnętrznych, morza terytorialnego i w polskiej wyłącznej strefie ekonomicznej;
  - szczupaka – w terminie od dnia 1 stycznia do dnia 15 maja na obszarze morskich wód wewnętrznych Zatoki Gdańskiej;
- c) od początku 2020 roku obowiązuje wprowadzony przez Komisję Europejską zakaz połowów dorsza na wschodniej części Morza Bałtyckiego.

2. Akwakultura: na obszarze objętym planem HEL nie prowadzi się akwakultury.

Obszary i warunki pozyskiwania energii odnawialnej

1. Na obszarze objętym planem HEL obowiązuje zakaz lokalizacji elektrowni wiatrowych. Zgodnie z Ustawą o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej (Dz.U. 2019 poz. 2169 z późn. zm.) morskie farmy wiatrowe mogą być lokalizowane jedynie w wyłącznej strefie ekonomicznej – co oznacza zakaz ich lokalizacji w granicach morza terytorialnego oraz morskich wód wewnętrznych.
2. Zasoby energii falowania oraz energii prądów wodnych są niewielkie, bez ekonomicznych i technicznych perspektyw ich szerszego wykorzystywania.

Rozpoznawanie złóż kopalin oraz wydobywanie kopalin ze złóż

Na terenie objętym planem HEL nie występują żadne udokumentowane złoża kopalin. Nie wydano również żadnych koncesji na poszukiwanie czy rozpoznanie węglowodorów oraz wydobywanie węglowodorów ze złóż. Nie prowadzi się również: prac geologicznych, wydobywania kopalin ze złóż, podziemnego bez zbiornikowego magazynowania substancji, podziemnego składowania odpadów, podziemnego składowania dwutlenku węgla w celu przeprowadzenia projektu demonstracyjnego wychwytu i składowania dwutlenku węgla.

6. Wydane decyzje oraz inwestycje celu publicznego

Na podstawie wykazu wydanych decyzji o warunkach zabudowy oraz pozwoleń wydanych przez Dyrektora Urzędu Morskiego w Gdyni oraz decyzji Ministra właściwego do spraw gospodarki morskiej, przeanalizowano uwarunkowania wynikające dla obszaru objętego projektem planu HEL z wydanych zezwoleń. Wydane zezwolenia dotyczyły infrastruktury portowej w zakresie budowy, przebudowy lub rozbudowy elementów infrastruktury w porcie morskim w Helu, a także infrastruktury liniowej w zakresie sieci telekomunikacyjnej i teleinformatycznej, które w większości do tej pory zostały zrealizowane. Z przeprowadzonej analizy wynika, że na obszarze objętym planem planowane są następujące przedsięwzięcia:

Przedmiot przedsięwzięcia	Decyzja / pozwolenie	inwestor/ wnioskodawca
Budowa rampy do cumowania promów pasażersko – samochodowych na terenie portu w Helu	Decyzja 8/04, znak INZ/ZP-8310/8/04 z 2004 roku	Zarząd Portu Morskiego Hel KOGA
Wzniesienie konstrukcji sezonowego pomostu rekreacyjnego na obszarze	Decyzja nr 5/19, znak INZ1.1-MGw-8101-10-2/19 z dnia 16 lipca 2019 roku	Inwestor prywatny

małej plaży w Helu (przewidywany czas eksploatacji konstrukcji wynosi 3 lata)		
---	--	--

7. Wnioski do planu

Na podstawie art. 37e ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 21 marca 1991 r. o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej (Dz. U. z 2019 r. poz. 2169 z późn. zm.) Dyrektor Urzędu Morskiego w Gdyni pismem znak INZ1.1.8100.4.1.2020.AC z dnia 27.01.2020 r. zawiadomił o przystąpieniu do sporządzania projektu planu instytucje i organy właściwe do uzgadniania i opiniowania projektu planu. Wyznaczony przez Dyrektora Urzędu Morskiego w Gdyni termin składania wniosków do projektu planu upłynął w dniu 27 marca 2020 r.

W odpowiedzi na zawiadomienie do Urzędu wpłynęło 9 pism od:

- Ministra Obrony Narodowej (Dyrektor Departamentu Infrastruktury) – wniosek o ujęcie w projekcie planu HEL obszaru strefy zamkniętej dla żeglugi i rybołówstwa S-14 oraz obszaru Morskiego Portu Wojennego Hel-Zachód jako akweny z funkcją podstawową „bezpieczeństwo i obronność (B)” oraz obszaru torów podejściowych Marynarki Wojennej nr 0018 i 0019, a także terenów zamkniętych resortu obrony narodowej jako podakweny z funkcją „bezpieczeństwo i obronność (B)”¹;
- Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego – wniosek o utworzenie akwenów chronionych ustaleniami planu w promieniu 25 m od wraków stanowiących zabytki archeologiczne oraz wraków wymagających rozpoznania²;
- Gminy Miejskiej Hel – 5 wniosków³, z czego cztery dotyczą rozwoju portu morskiego w Helu, szczególnie w aspekcie funkcji turystyki, sportu i rekreacji (opisane w rozdziale 5.1. *Plany podmiotu zarządzającego portem*), natomiast jeden uwzględnienia w projekcie planu HEL istniejącego kąpieliska „Mała Plaża”;
- Urzędu Morskiego w Gdyni – wniosek⁴ o uwzględnienie planowanych akwenów rozwojowych portu morskiego w Helu (na południe od istniejącego Falochronu Południowego) oraz Morskiego Portu Wojennego Hel-Zachód, wraz z infrastrukturą portową i zapewniającą dostęp do portu, uwzględniając polepszenie istniejących warunków stacjonowania jednostek wewnątrz portu, zgodnie z ustaleniami PZPPOM oraz obowiązującymi przepisami;
- Marszałka Województwa Pomorskiego - wnioski⁵ dotyczące rozwoju turystyki żeglarskiej i wodnej na obszarze projektu planu HEL oraz w jego sąsiedztwie, w tym: przebudowa portu w Helu obejmująca budowę bosmanatu, zaplecza sanitarnego, pomostów wraz dostępem do mediów na pomostach oraz stacji paliw oraz budowa przystani pasażersko-żeglarskiej w dawnym porcie wojennym.

Na podstawie art. 37e ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 21 marca 1991 r. o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej (Dz. U. z 2019 r. poz. 2169 z późn. zm.) oraz art. 39 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie,

¹ wniosek Ministra Obrony Narodowej, pismo znak MON.DI.WZN.270.3.2020 z dnia 10.03.2020 r. do projektu planu zagospodarowania przestrzennego akwenów portu morskiego w Helu

² Wniosek Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego, pismo znak DOZ-OAiK.070.9.2020.AR.02.04 z dnia 19.02.2020 r. do projektu planu zagospodarowania przestrzennego akwenów portu morskiego w Helu

³ wnioski Gminy Miejskiej Hel, pismo znak RGK.6721.1.2020 z dnia 27.03.2020 r. do projektu planu zagospodarowania przestrzennego akwenów portu morskiego w Helu

⁴ wniosek Urzędu Morskiego w Gdyni, pismo znak INZ1.1. 8100.4./2020.AC z dnia 27.03.2020 r. do projektu Planu

⁵ Wniosek Marszałka Województwa Pomorskiego, pismo znak DRRP-G.7634.142.2020 z dnia 26.03.2020 r.

udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2018 r. poz. 2081 z późn. zm.) Dyrektor Urzędu Morskiego w Gdyni 23 stycznia 2020 r. podał do publicznej wiadomości informację o przystąpieniu do sporządzania projektu planu zagospodarowania przestrzennego akwenów portu morskiego w Helu. Jednocześnie, poinformował o możliwości składania wniosków do projektu planu w terminie do dnia 27 marca 2020 r.

W odpowiedzi na ogłoszenie wpłynęły wnioski od następujących instytucji:

- Instytut Morski Uniwersytetu Morskiego w Gdyni,
- Państwowy Instytut Geologiczny –PIB,
- Komunalny Związek Gmin „Dolina Redy i Chylonki”,
- Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej – PIB,
- Zarząd Portu Morskiego Hel Koga Sp. z o.o.

Pozostałe wnioski, stanowiące odpowiedź na ogłoszenie Dyrektora Urzędu Morskiego w Gdyni o przystąpieniu do sporządzania projekcie planu HEL oznaczone zostały w wykazie wniosków złożonych do planu oraz na mapie ze złożonymi wnioskami literą „B” oraz kolejnym numerem wniosku. Wnioski te w większości mają charakter informacyjny. Poza warstwą informacyjną płynącą z pozostałych wniosków, Instytut Morski Uniwersytetu Morskiego w Gdyni wnioskuje o uwzględnienie w projekcie planu HEL rekomendacji zawartych w Projekcie Planu Zagospodarowania Przestrzennego Polskich Obszarów Morskich oraz o pozostawienie przyjętych w nim definicji.

8. Kierunki rozwoju portu morskiego w Helu

Zarząd Portu Morskiego Hel Koga Sp. Z o.o. opracował Plan Rozwoju Portu w Helu w 2009 roku, przedstawiającą koncepcję rozwoju portu morskiego w Helu oraz Plan Rozwoju Zarządu Portu Morskiego Hel Koga Spółka z o.o. w 2010 roku, zawierającą określenie wizji rozwoju spółki, cele strategiczne oraz planowane działania inwestycyjne zmierzające do realizacji wymienionych celów.

Ze względu na istotne ograniczenie funkcji związanych z rybołówstwem, zaistniała konieczność sformułowania nowych celów i strategii rozwojowych portu. W związku z jednoczesnym rozwojem miasta jako ośrodka turystycznego Zarząd Portu określił w strategii rozwoju nowe kierunki rozwoju portu morskiego. Funkcją nadrzędną portu wciąż ma pozostać funkcja schronienia dla jednostek oraz baza ratownictwa morskiego, jednak oprócz utrzymania funkcji związanych z rybołówstwem, kluczowym kierunkiem rozwoju jest turystyka. Główne kierunki rozwoju wymienione w strategii to:

- 1) baza ratownictwa morskiego – lokalizacja portu morskiego w Helu stanowi najkorzystniejszą lokalizację głównej bazy ratownictwa morskiego SAR na południowo-wschodnim wybrzeżu Morza Bałtyckiego⁶, ze względu na najbardziej bezpieczne warunki wejścia przez cały rok, dostępność w zimie (port niezamarzający) oraz dogodną lokalizację;
- 2) port morski obsługujący wszystkie rodzaje żeglugi – port stanowiący bazę postoju jednostek rybackich z istniejącym zapleczem przetwórstwa rybnego, z dopuszczeniem możliwości przekształcenia infrastruktury lądowej na cele turystyki;
- 3) port turystyczny - port obsługujący jachty oraz jednostki pasażerskie z rozwiniętym zapleczem turystycznym w postaci zabudowy usług hotelarskich i gastronomicznych.

Rozwój funkcji turystycznej portu zawierającego bazę dla jednostek pasażerskich i jachtowych wraz z usługami komercyjnymi obsługi ruchu turystycznego wymaga największych inwestycji. W celu

---

⁶ Plan rozwoju portu w Helu (2009)

rozwoju portu morskiego w Helu jako portu turystycznego należy stworzyć niezbędne wymagane standardami europejskimi zaplecze portu zarówno w zakresie infrastruktury hydrotechnicznej jak i lądowej. Obecnie w porcie dostępny jest zakres usług należących do zakresu usług podstawowych obejmujących: korzystanie z pomieszczeń sanitarnych (toaleta oraz natryski), zdanie na ląd śmieci oraz ścieków z jachtów zgodnie z regulaminem portu morskiego w Helu⁷ oraz Planem gospodarowania odpadami ze statków dla morskiego portu rybackiego w Helu⁸, pobranie energii elektrycznej i wody przy nabrzeżach cumowniczych oraz możliwość wodowania i podnoszenia małych jachtów. Aby spełnić międzynarodowe zalecenia PIANC⁹ dotyczące portów jachtowych należy uzupełnić zakres usług podstawowych o możliwość poboru paliw- potencjalną lokalizacją miałyby być Pirs Kaszubski- oraz usług sanitarnych takich jak sauna, pralnia i suszarnia czy kuchnia a także zapewnić pakiet usług dodatkowych niezbędnych dla odpowiedniego komfortu pobytu w porcie. Oprócz zapewnienia możliwości bezpiecznego postoju jachtów w porcie i obsługi technicznej na odpowiednim poziomie, niezbędne jest zaoferowanie najwyższej kategorii zaplecza bytowego tj. usług hotelarskich, gastronomicznych i rekreacji. Obecnie funkcjonująca infrastruktura związana z postojem jachtów stanowi jedynie 40% przewidzianej istniejącą koncepcją docelowej infrastruktury. Biorąc pod uwagę rosnące zapotrzebowanie na miejsca cumowania dla portu w Helu przewidziano możliwość rozszerzenia mariny jachtowej na obszar Basenu Wewnętrznego (rybackiego) i zaplanowanie tam instalacji pomostów jachtowych. W strategii rozwoju dopuszcza się także możliwość inwestycji polegających na organizowaniu dużych imprez masowych m.in. regat żeglarskich, zlotów jachtów czy festiwali.

W związku z planami rozwoju portu morskiego w Helu, Gmina Miejska Hel, której podlega Zarząd Portu Morskiego Hel Koga Spółka z o. o., przekazała pięć wniosków¹⁰, do projektu planu HEL. Zarząd Portu Morskiego Hel Koga Sp. z o.o., przekazał trzy wnioski¹¹ pokrywające się częściowo z wnioskami przedstawionymi przez Gminę Miejską Hel. Organy te wnoszą, aby dla obszaru portu morskiego w Helu, w projekcie planu HEL ujęte zostały:

- planowana rampa do cumowania promów pasażersko-samochodowych, zlokalizowana w narożniku Nabrzeża Remontowego i Falochronu Południowego, co motywuje koniecznością odciążenia maksymalnie już obciążonej ruchem samochodowym drogi wojewódzkiej nr 216 prowadzącej na Półwysp Helski oraz linii kolejowej do Helu;
- pomosty pływające, zlokalizowane w Basenie Wewnętrznym (rybackim) portu morskiego w Helu, w obszarze pomiędzy Nabrzeżem Wyładunkowym, Pirsem Kaszubskim i nasadą Falochronu Zachodniego, ze względu na konieczność zwiększenia liczby miejsc postojowych dla małych jednostek sportowych oraz rybackich;
- wydłużenie Falochronu Zachodniego portu morskiego w Helu o 60 m. w celu ograniczenia falowania wewnątrz portu i co za tym idzie, wykorzystania istniejącej infrastruktury i miejsc postojowych w pełnym zakresie.

---

⁷ https://porthel.home.pl/?page_id=535

⁸ Plan gospodarowania odpadami ze statków dla morskiego portu rybackiego w Helu; Plan rozmieszczenia urządzeń odbiorczych na terenie Portu Hel

⁹ Światowe Stowarzyszenie Infrastruktury Transportu Wodnego (z ang. World Association for Waterborne Transport Infrastructure)

¹⁰ wniosek Gminy Miejskiej Hel znak RGK.6721.1.2020 z dnia 27.03.2020 r. do projektu planu zagospodarowania przestrzennego akwenów portu morskiego w Helu

¹¹ wnioski Zarządu Portu Morskiego Hel Koga Sp. z o.o. z dnia 17.03.2020 r. do projektu planu zagospodarowania przestrzennego akwenów portu morskiego w Helu

Ponadto, Gmina Miejska Hel wnioskuje¹² o ujęcie funkcji ruchu turystycznego oraz centrum sportów wodnych na obszarze Basenu B dawnego portu wojennego, będącego poza granicami wyznaczonego Morskiego Portu Wojennego Hel-Zachód, ze względu na konieczność pozyskania nowych lokalizacji na potrzeby rozwoju turystyki morskiej i rozbudowania niezbędnej na ten cel infrastruktury w gminie, a także zachowania kąpieliska „Mała Plaża” na obszarze pomiędzy portem wojennym i portem morskim w Helu, w kształcie opisanym współrzędnymi w złożonym wniosku.

9. Planowana struktura funkcjonalno-przestrzenna, przeznaczenie akwenów

Na obszarze objętym projektem planu HEL wydzielone zostały następujące akweny o funkcji podstawowej, rozumianej zgodnie z art. 37a pkt 3 ustawy z dnia 21 marca 1991 r. o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej (Dz.U. 2019 poz. 2169) :

- 1) akwen HEL.01.O – o funkcji podstawowej: ochrona środowiska i przyrody (O);
- 2) akwen HEL.02. Ip - o funkcji podstawowej: funkcjonowanie portu (Ip);
- 3) akwen HEL.03.S - o funkcji podstawowej: turystyka, sport i rekreacja (S);
- 4) akwen HEL.04.T - o funkcji podstawowej: transport (T);
- 5) akwen HEL.05.O - o funkcji podstawowej: ochrona środowiska i przyrody (O);
- 6) akwen HEL.06.O - o funkcji podstawowej: ochrona środowiska i przyrody (O);
- 7) akwen HEL.07.C - o funkcji podstawowej: ochrona brzegu morskiego (C);
- 8) akwen HEL.08. Ip - o funkcji podstawowej: funkcjonowanie portu (Ip);
- 9) akwen HEL.09. Ip - o funkcji podstawowej: funkcjonowanie portu (Ip).

Akwen HEL.01.O

Obszar akwenu określono jako obszar cenny przyrodniczo, gdzie należy mieć na uwadze zapewnienie dobrostanu ichtiofauny oraz awifauny. Akwen znajduje się na obszarze Natura 2000 PLB220005 „Zatoka Pucka” oraz PLH220032 „Zatoka Pucka i Półwysep Helski”. Ponadto, jest to akwen cenny przyrodniczo ze względu na występowanie makrofitobentos przede wszystkim w części północno-zachodniej obszaru projektu planu HEL oraz średnio cennych obszarów dla bytowania ichtiofauny.

Na obszarze akwenu wyznacza się podakwen 01.01.C o funkcji dopuszczalnej- ochrona brzegu morskiego przeznaczony na utrzymanie poprawnego stanu systemu ochrony brzegu morskiego.

W granicach akwenu znajduje się istniejący poligon morski Marynarki Wojennej Rzeczypospolitej Polskiej (P-7) oraz tor wodny Marynarki Wojennej RP (0018), gdzie wyklucza się realizację funkcji dopuszczalnych zakłócających ich funkcjonowanie.

Akwen HEL.01.O, poza istniejącym poligonem, P-7 wykorzystywany jest do żeglarstwa rekreacyjnego oraz turystyki wrakowej- w akwencie znajdują się wraki udostępnione do nurkowania.

Akwen HEL.02.Ip

Akwen HEL.02.Ip obejmuje Basen A oraz Basen B byłego portu wojennego, gdzie obecnie znajduje się Morski Port Wojenny Hel-Zachód, którego granice określone są *Rozporządzeniem Ministra Obrony Narodowej z dnia 7 lutego 2020 r. w sprawie granic Morskiego Portu Wojennego Hel-Zachód.*, obszar w Basenie B znajdujący się poza granicą Morskiego Portu Wojennego Hel-Zachód, a także obszar po południowo-zachodniej stronie Falochronu Południowego i Falochronu Wejściowego, stanowiący miejsce potencjalnej rozbudowy lub przebudowy istniejących falochronów oraz infrastruktury dostępowej do portu morskiego. W obrębie akwenu HEL.02.Ip znajduje się akwatorium Morskiego

---

¹² wniosek Gminy Miejskiej Hel znak RGK.6721.1.2020 z dnia 27.03.2020 r. do projektu planu zagospodarowania przestrzennego akwenów portu morskiego w Helu

Portu Wojennego Hel-Zachód, a także istniejący poligon morski Marynarki Wojennej Rzeczypospolitej Polskiej (P-7) oraz tor wodny Marynarki Wojennej RP (0018), gdzie wyklucza się realizację funkcji dopuszczalnych zakłócających ich funkcjonowanie. Poza granicami Morskiego Portu Wojennego Hel-Zachód oraz poligonu morskiego Marynarki Wojennej Rzeczypospolitej Polskiej (P-7) planuje się rozwój portu morskiego Hel-Zachód o funkcji przystani jachtowej oraz pasażerskiej.

W granicach akwenu, poza falochronami wyznaczającymi wewnętrzne wody portowe, zlokalizowany jest zabytkowy wrak, który ujęty jest w „Wykazie obiektów podwodnych o potencjalnym charakterze zabytkowym zalegających w obszarze morskich wód wewnętrznych akwenu Zatoki Gdańskiej” prowadzonej przez Wydział Pomiarów Morskich Urzędu Morskiego w Gdyni oraz w wykazie Ewidencji Podwodnych Stanowisk Archeologicznych (EPSA) prowadzonej przez Narodowe Muzeum Morskie w Gdańsku.

Akwen HEL.03.S

Akwen o funkcji turystyka, sport i rekreacja zlokalizowany jest pomiędzy portem morskim w Helu a Morskim Portem Wojennym Hel-Zachód i zawiera kąpielisko miejskie „Mała Plaża”. W akwenu wydzielono podakwen 03.01.C o funkcji dopuszczalnej- ochrona brzegu morskiego przeznaczony na utrzymanie poprawnego stanu systemu ochrony brzegu morskiego. Akwen wykorzystywany jest do żeglarstwa rekreacyjnego oraz turystyki wrakowej - w akwenu znajdują się wraki udostępnione do nurkowania.

Akwen HEL.04.T

Akwen ten stanowi obszar istniejących oraz projektowanych torów wodnych, zapewniających dostęp do portu morskiego w Helu oraz Basenu B dawnego portu wojennego, będącego poza granicami wyznaczonego Morskiego Portu Wojennego Hel-Zachód. Wyznaczony akwen zapewnia dostęp dla jednostek pływających poruszających się od pławy HEL do wejścia do portu morskiego w Helu istniejącym torem podejściowym o długości 370 metrów, szerokości w dnie 60 m i głębokości 7,0 m oraz wzdłuż toru podejściowego dla potrzeb Marynarki Wojennej RP nr 0019. Ponadto, w obrębie akwenu HEL.04.T zaproponowano powiązanie transportowe pomiędzy portem morskim w Helu, a Basenem B dawnego portu wojennego, ze względu na konieczność zapewnienia dostępu do planowanego portu morskiego Hel-Zachód w Basenie B poprzez istniejący poligon morski P-7, co wymagać będzie stosownych uzgodnień na dalszych etapach prac nad projektem planu HEL.

W granicach akwenu znajduje się tor wodny Marynarki Wojennej RP (0019), gdzie wyklucza się realizację funkcji dopuszczalnych zakłócających jego funkcjonowanie.

Akwen HEL.05.O

Akwen znajduje się na obszarze Natura 2000 PLB220005 „Zatoka Pucka” oraz PLH220032 „Zatoka Pucka i Półwysep Helski”. Akwen wykorzystywany jest do żeglarstwa rekreacyjnego oraz turystyki wrakowej- w akwenu znajdują się wraki udostępnione do nurkowania.

Akwen HEL.06.O

Akwen znajduje się na obszarze Natura 2000 PLB220005 „Zatoka Pucka” oraz PLH220032 „Zatoka Pucka i Półwysep Helski”. Akwen wykorzystywany jest do żeglarstwa rekreacyjnego oraz turystyki wrakowej- w akwenu znajdują się wraki udostępnione do nurkowania.

Akwen HEL.07.C

Akwen o funkcji ochrony brzegu morskiego znajduje się w rejonie Cypla Helskiego, który narażony jest nieustannie na proces erozji brzegu morskiego, w związku z czym cyklicznie prowadzone są prace refulacyjne mające na celu ochronę brzegu. Akwen położony jest w granicach obszarów Natura 2000: Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk „Zatoka Pucka i Półwysep Helski” (PLH220032) oraz Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków „Zatoka Pucka” (PLB220005), a także częściowo w granicach Nadmorskiego Parku Krajobrazowego oraz Zespołu Przyrodniczo-Krajobrazowego „Helski Cypel”.

Akwen HEL.08.Ip

Akwen HEL.08.Ip obejmuje akwatorium portu morskiego w Helu, w granicach określonych Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 19 września 2014 r. w sprawie granicy portu morskiego w Helu (Dz.U. z 2014 r., poz. 1361). Akwen obejmuje istniejące baseny portu morskiego w Helu, który w dalszym ciągu pełnić ma funkcję rybacką m.in. transport i postój łodzi rybackich, wyładunek ryb na obszarze portu, turystyczną m.in. przystani jachtowej i przystani pasażerskiej, a także schronienia dla jednostek morskich oraz bazy ratownictwa morskiego. W obrębie tego akwenu planowana jest rozbudowa istniejącej przystani jachtowej oraz rozbudowa i modernizacja istniejącej przystani pasażerskiej, w tym zapewnienie możliwości realizacji rampy do obsługi promów pasażersko-samochodowych.

Akwen HEL.09.Ip

Akwen HEL.09.Ip stanowi obszar potencjalnego rozwoju portu morskiego w Helu. W obrębie tego akwenu planowana jest rozbudowa Falochronu Zachodniego portu morskiego w Helu. W akwencie dopuszcza się realizację sztucznych wysp i konstrukcji stanowiących elementy infrastruktury portowej, realizację infrastruktury dostępowej do portu oraz rozbudowę infrastruktury turystycznej w porcie morskim związanej z żeglarstwem oraz żeglugą pasażerską. W akwencie znajduje się istniejący tor podejściowy do portu morskiego w Helu oraz elementy konstrukcji narzutowej Falochronu Południowego.